

Lector Beweiding Agnes van den Pol: 'Een hoger aandeel weidegang is goed voor de kostprijs van de Nederlandse zuivel'

Weidegang weer terug in het agrarisch onderwijs

Wel of geen weidegang is geen zwart-witverhaal, maar zorgt standaard wel voor stevige discussies onder agrarische studenten, zo heeft Agnes van den Pol-van Dasselaar ervaren. De lector Beweiding werkt aan het verankeren en versterken van praktijkkennis over weidegang in het onderwijs.

Weidegang en de teelt van gras lopen als een rode draad door de carrière van Agnes van den Pol-van Dasselaar. 'Gras is dan ook gewoon een mooi gewas', zo stelt de 47-jarige Van den Pol, die op 16 juni haar inaugurele rede zal houden als lector Beweiding aan de CAH Vilentum Hogeschool in Dronten.

Al bijna twintig jaar is Van den Pol betrokken bij graslandonderzoek, waarvan ze zich de laatste tien jaar concentreert op het onderwerp weidegang. Nederlands

onderzoek naar weidegang stond decennialang op een laag pitje, maar heeft duidelijk weer aan belangstelling gewonnen. Vorig jaar is Van den Pol als lector Beweiding gestart om de weidegangkennis ook beter te verankeren in het agrarisch onderwijs. Van den Pol: 'Als de sector weidegang wil stimuleren, moeten we starten met goed onderwijs om het vakmanschap rondom beweiding te verbeteren voor de bedrijfsopvolgers en toekomstige adviseurs.'

Wat heeft ervoor gezorgd dat weidegang weer op de onderzoekskalender kwam?

'Jarenlang is de meeste aandacht in de sector gegaan naar onderwerpen zoals huisvesting en koeverzorging. Gras en weidegang kregen nauwelijks aandacht. Gras groeide immers vanzelf en koeien lopen als vanzelfsprekend buiten. Maar in 2000 kwam de ommekeer toen duidelijk werd dat het percentage weidegang afnam, terwijl de maatschappij er juist steeds meer waarde aan ging hechten. Bo-

vendien bleek er een kostenvoordeel te zijn bij weidebedrijven.'

'Onderzoek naar grasland en weidegang ging wel door in Ierland en Nieuw-Zeeland. Maar dat onderzoek konden we dikwijls niet rechtstreeks vertalen naar Nederland. De combinatie robot en weidegang hebben we toch echt hier zelf moeten uitvinden in de praktijk. En weidegang en een hoge veebezetting van zes koeien of meer per hectare is ook een typisch Nederlandse situatie.'

Waarom heeft CAH Vientum een lector Beweiding aangesteld?

'De schoolleiding vindt grondgebonden veehouderij belangrijk en heeft praktijkgericht onderzoek voor studenten als een

aandacht heeft iedereen er wel een mening over, maar weidegang is geen zwart-witdiscussie. Opstallen is inderdaad gemakkelijker, maar de makkelijkste weg is niet altijd de mooiste en het beste.'

'Weidegang vraagt om meer vakmanschap, maar als je het goed aanpakt, levert het meer op. Als je dat laat zien, zet het studenten wel aan tot denken.'

Welke argumenten pleiten er volgens u voor om te kiezen voor weidegang?

'Weidegang benader ik altijd vanuit de drie m's: markt, maatschappij en money. Weidegang is goed voor de afzet. Een foto van Nederlandse weidende koeien kom je in China overal tegen en helpt bij de vermarkting van Nederlandse zuivel. Daar-

rig jaar het aantal bedrijven dat weidegang toepast, niet gedaald maar gestegen.'

'Een almaar dalend aandeel weidegang is slecht voor de kostprijs van Nederlandse zuivel, maar zou ook laten zien dat de sector afdrijft van de wens van de consument die graag de koe in de wei ziet. Het zou echt zonde zijn als de politiek zich er via wetgeving mee gaat bemoeien. Dan raak je een stukje vrijheid kwijt.'

Weidegang is een echt Nederlands onderwerp.

'Dat lijkt zo, maar vergis je niet. In een aantal landen in Scandinavië gaan de koeien verplicht naar buiten. In Ierland loopt meer dan 99 procent van de koeien buiten. En in Noordwest-Duitsland, een typisch graasgebied, zijn er ook initiatieven gestart voor weidemelk. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken hoe we het in Nederland aanpakken. Weidegang is internationaler dan je denkt.'

U richt zich op praktijkgericht onderzoek met studenten. Wat betekent dat?

'Op onze schoolboerderij hebben we een weidebedrijf gebouwd waar de studenten praktijkervaring opdoen en onderzoek uitvoeren. We hebben een extreme bedrijfssituatie met een voorjaarsafkalvende veestapel en een lang weideseizoen. Op deze manier krijgen studenten de mogelijkheden van weidegang goed te zien.'

'Door het lectoraat komen er meer mogelijkheden voor onderzoek. Bijvoorbeeld naar de factor arbeid en weidegang. En hoe kun je meer melk uit gras krijgen? Ook meten we wekelijks de grasopbrengst. De gegevens delen we via het landelijke grasgroei meetnet. Belangrijk is dat het niet alleen bij theorie in de schoolbanken blijft, maar dat studenten het grasland ingaan.'

Is het uw doel om uiteindelijk elke nieuwe jonge melkveehouder aan het weiden te krijgen?

'Van mij hoeft echt niet elke koe in de wei. Op bedrijven zonder huiskavel, daar lukt het praktisch gezien gewoon niet. Ik vind ruim 80 procent beweiding heel reeel, maar als je weidegang toepast, voer het dan wel zo optimaal mogelijk uit.'

'Ik wil vooral benadrukken bij studenten dat weidegang leuk is. Als weidegang alleen maar om geld of arbeid zou gaan, dan vergeten we de belangrijke factor plezier. Zeg nu zelf: weidende koeien, dat is toch ook gewoon fantastisch mooi.' |

'Weidegang draait om drie m's: markt, maatschappij en money'

naast associeert de maatschappij weidegang met een mooi landschap en een beter dierwelzijn. Of dat laatste zo is, daarover valt best te discussiëren, maar de beleving van de consument moet je niet onderschatten. Als laatste de m van money: bedrijven die weidegang serieus nemen, houden meer geld over.'

Wat bedoelt u met weidegang serieus nemen?

'Bij beweiding gaat het in eerste plaats om de mindset, de gedachten van de veehouder. De meest serieuze beweidende boeren boeken de beste resultaten. Hoe ga je om met een schommelende melkproductie, als gevolg van de weersomstandigheden en het grasaanbod? Hoe hard voer je bij? Ga je voor de hoogste melkproductie? Dit soort vragen over weidegang hebben allemaal gevolgen voor het eindresultaat.'

Waarom is het zo belangrijk om weidegang onder de aandacht houden?

'De sector heeft in 2012 in het Convenant Weidegang vastgelegd dat deze streeft naar behoud van het percentage bedrijven met weidegang; dat was toen ruim 80 procent. Daarvoor is nog werk te verrichten, maar sinds 66 bedrijven het weidegangconvenant hebben ondertekend, is er al veel gebeurd. Zonder het weidegangconvenant was het aandeel weidegang nu lager geweest. Voor het eerst in jaren is vo-

van haar speerpunten gesteld. Daar hoort grasteelt en weidegang bij. Het is mijn taak om in vier jaar tijd met studenten en docenten aan de slag te gaan met onderzoeksvragen rondom beweiding én een beweidingsleerlijn en leermodules te ontwikkelen die in het hogere en middelbare agrarisch onderwijs inzetbaar zijn.'

Spreekt weidegang studenten wel aan?

'Weidegang is standaard een stevig discussieonderwerp in de klas. Door alle

